SLOVENEC.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan **15 gld.**, za pol leta **8 gld.**, za četrt leta **4 gld.**, za en mesec **1 gld. 40 kr.**
V administraciji prejeman veljá: Za celo leto **12 gld.**, za pol leta **6 gld.**, za četrt leta **3 gld.**, za en mesec **1 gld.** V Ljubljani na dom pošiljan veljá **1 gld. 20 kr.** več na leto. Posamezne številke veljajo **7 kr.**
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljà tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanji se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.
Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob ½6. uri popoludne.

Štev. 48. **V Ljubljani,** v torek 1. marca 1887. **Letnik XV.**

Vabilo na naročbo.

„SLOVENEC“,
edini katoliško-konservativni slovenski dnevnik
veljá za Ljubljano pri opravništvu ali v „Katol. Bukvarni“ prejeman:

Za celo leto predplačan	12	gl.
„ pol leta	6	„
„ četrt leta	3	„
„ jeden mesec . . .	1	„

Za pošiljanje na dom se računi 10 kr. več na mesec.

Po pošti prejeman za vse avstrijske dežele pa veljá:

Za celo leto predplačan	15 gl.	—	kr.
„ pol leta	8 „	—	„
„ četrt leta . . .	4 „	—	„
„ jeden mesec . . .	1 „	40	„

Opravništvo „Slovenca“.

Državni zbor.

Z Dunaja, 28. februvarija.

Razpor med Nemci.

Čedalje očitnejši se kažejo nasledki najnovejšega razpora med strogo-nemškimi poslanci. Klin, ki jih je razgnal, je koroški poslanec Steinwender, ki se je te dni podal v svoj volilni okraj ter je za včeraj sklical svoje volilce v Beljak, da jim razloží, kako in kaj. Nedavno je govoril v tako imenovanem nemškem društvu na Dunaju, ki je sprejelo resolucijo, v kteri je odobravalo ravnanje Steinwenderjeve stranke. To društvo je bila pred 17 leti ustanovila prejšnja nemško-liberalna večina in dr. Kopp mu je bil skoz 15 let načelnik. Pred dvema letoma pa se je začela v njem čedalje bolj šopiriti nemško-narodna stranka Steinwenderjevega kopita, kar je dr. Koppa pripravilo, da je odložil predsedništvo. Ko se je pa društvo unidan tolikanj spozabilo, da je Steinwenderju izreklo zaupnico, dr. Koppa ni več trpelo v njem, ter je načelništvu naznanil svoj izstop. Ravno to je storil njegov politični prijatelj in tovariš dr. Jaques. Kaj porekó Korošci k početju svojega poslanca, ki ga je neki tukajšnji list naravnost imenoval malega Herostrata? Najbrže mu bodo v vsem prav dali, ker je ravno na Koroškem glavno gnjezdo tiste prenapete nemško-liberalne stranke, ki preslavlja Bismarka in ji je velika Nemčija od severnega do jadranskega morja najglavniši namen vsega političnega delovanja in nehanja. Med sedanjimi poslanci je edini Moró, ki ga navdaja rodoljubni avstrijanski duh in s kterim bi bilo mogoče složno delovati, ako bi ga gledé slovenskih prebivalcev na Koroškem ne vodila enaka načela, kakor njegove tovariše, in bi njim nasproti ne razodeval brezobzirnega sovraštva, ki jim hoče s tem storiti najboljše delo, da prej ko mogoče zamorí njih slovensko narodnost.

Foregger pa Bloch.

Celjanom si ne bode treba glav beliti in povdarjati, koga bi namesto Foreggerja volili za državnega poslanca. Foreggerju je menda že žal, da je odstopil in hoče neki še enkrat poskušati svojo srečo in kandidirati. Ali tolikanj vendar le čuti, da so najnovejše pripovedke o njegovem odvetniškem poslovanji napravile velik vtis ne samo med njegovimi nasprotniki, ampak tudi med dosedanjimi prijatelji, in da ga tudi najvdanejši privrženci volilcem ne morejo priporočati, ako omenjenega madeža prej ne opêre. Prvo oznanilo o čudnih njegovih odvetniških načelih stalo je v listu „Oesterr. Wochenschrift“, ki ga izdaja židovski rabin in državni poslanec dr. Bloch. Iz tega lista prešlo je v raznotere domače in vnanje časnike, in vsled tega se je dotična jako zanimiva novica raznesla tudi po dosedanjem Foreggerjevem volilnem okraju. Ker se jim hoče Foregger zopet ponujati za poslanca, ga je hudo speklo, da je ravno sedaj tako umazana reč prišla med volilce. Človek bi mislil, da bode Foregger pri sodniji iskal pomoči zoper predrznega napadnika svoje časti in se očitno pred svetom opral. Ali to ni tako lahko, zlasti ako reč ni izmišljena, ampak ima vendar le neko dejansko podlago.

Namesto k sodniji prišel je dr. Foregger 25. t. m. v državno zbornico ter se je obrnil do predsednika dr. Smolka in menda tudi do nekterih drugih poljskih poslancev, zlasti do načelnika imunitetnega odseka, poslanca Zavadckega, s prošnjo, naj Blochu prigovarjajo, da prekliče svoj spis, ker ni res, kar se v njem trdi. Reč se je vršila marveč tako: Dotični plemenitaš imel je veliko dolgov, ki so bili poplačani. Še le potem se je njegovo premakljivo blago in neki gradič prepisal na njegovo ženo. Toda omenjeni gospod je bil nepoboljšljiv ter je pri glasovitem oderuhu H. naredil novih dolgov. V dokaz, da je bilo res tako, hoče Foregger dotična pisma predložiti poljskemu klubu v razsodbo. Ali tudi Bloch trdi, da ima uradna pisma v rokah, iz kterih je posnel omenjeno novico, in ki jih hoče predložiti sodniji, ako Foregger proti njemu pričnè tožbo. Dozdaj je baje samo žugal, da toži; zbornica in dr. Bloch o tem še ne vesta ničesa in bi morala to vendar precej zvedeti, ker mora zbornica v tožbeno preiskavo še le privoliti. Na vsak način je jako sumljivo, da išče Foregger namesto pri sodniji najprej zadostenja pri poljskem klubu, češ, da naj se on potegne za njegovo čast in Blocha prisili k preklicu. Radovedni smo, kako se bo reč obnesla, še bolj pa, kaj storé Celjani, ker se jim Foregger zopet vsiluje za kandidata.

Delegacijí

se pričnete jutri in sicer avstrijska o poludne, ogerska pa ob petih zvečer. V nekterih listih se trdi, da boste imeli za vojne zadeve privoliti 53 milijonov goldinarjev, od kterih se bode 28 milijonov takoj porabilo, 25 milijonov pa ostane vojnemu ministru na daljno razpolaganje, ako bode treba. Cesar so se sinoči ob desetih odpeljali v Budapešt, eni skupnih ministrov so včeraj tje odšli, drugi in večina naših delegatov pa se odpeljejo danes.

LISTEK.

O Bolgarski.

(Dalje.)

V prvem času svojega spreobrnenja se odlikujejo Bolgarji z otročjo podložnostjo do namestnika božjega in z veliko gorečnostjo v veri. Njih udanost do svetega stola je bila tolika, da so mu v last ponudili svojo zemljo, in morda še očitniše dokazuje njih versko gorečnost to, da so sv. očetu v razsojo predložili 106 prašanj in pomiseljkov. Papež je odgovoril na prašanja v tistem redu ali neredu, kakor so mu bila stavljena. Ruski učenjak Hiljferding*) je pobral najzanimiviša (64) prašanja, ter jih zvrstil v skupine; vsebino tega podajemo tù.

Odgovor papežev veličanstveni spominek modrosti in milote svetega stola. Slišimo, da govori naslednik onega, ki ima oblast. V hudodelstvih in grehih zavračuje ljudstvo, oslabuje ga v malenkostnih zapovedih, naloženih mu po Grkih, ter od novoizpreobrnencev ne zahteva, razun kolikor morejo. Vendar ni kriv v ničemur kaznjive prizanašljivosti. Ne laska se. Kjer razumnost zahteva, se ne bojí ljudstvu in kralju odbijati prošenj. Bolgari prosili so n. pr., naj se jim pošljejo postavske knjige rimske; papež Nikolaj tega ne usliši, ker bi napravljale same zmešnjave. Tudi posebnega patrijarha jim ne dovoljuje, dovoljuje pa jim njih narodno nošo. „Ne zahtevamo, da spreminjate obleko, pač pa da izprevrnete svoja srca: skrbi nas vaš napredk v veri in dobrih delih.“ Takisto se glasi odgovor na prašanje, je-li smejo dajati svojim hčeram zlata, srebra, konj . . . za doto. Tudi ob nedeljah in praznikih in v postu se smejo vojskovati v obrambo domovine, le križ naj imajo za prapor namestu konjskega repa. Kar je med ljudstvom barbarskih in nekrščanskih navad, to papež naravnost obsoja. Kot vredni spoznovalci usmiljenega Izveličarja naj si prizadevajo, vsem ohranjati telesno in dušno življenje, in skrbé, da bodo podpirani ubogi, oproščevani sužnji. Ta opomin je bil prav na svojem mestu, kajti razvidimo iz raznih mest papeževega pisma, da Bolgari so bili še bolj divji, bojeviti in trdi.

Tako izvemo iz papeževega pisma, da nobenemu Bolgaru ni bilo dovoljeno izseliti se. Meje so obhajali stražarji, in kogar so našli državo zapuščajočega, so ga morali usmrtiti; ako jim je pa begunec ušel, so sami zapali smrti. Preden so odhajali na vojsko, so preiskovali oborožbo vsakega, in kdor ni bil zapovedano oborožen, je bil umorjen. V sodiščih so imeli trapila. „Kader vjamete tatú ali roparja, pa neče obstati, bijete ga s palicami po glavi, bôdete ga, dokler ne obstoji. Takega ravnanja ne odobruje ne človeška ne božja pravica, ker dotični mora obstati prostovoljno, ne prisiljen. Kader pa vkljub mučenja v okrivljencu ne najdete krivice, kaj potem? Vas li ne bo sram? Kaj pa, če okrivljenec muke prestajati ne more, ter pravi, da je storil, česar ni? Na koga pada vsa velikost krivice, če ne na onega, ki ga je silil, da je lagal?“ Kralj bolgarski se je mislil vzvišenega nad vsem ljudstvom. Pri skupnih pojedinah je samo kralj jedel za mizo, njegova soproga pa in najviši državni dostojanstveniki so jedli na tleh. V tej stvari papež ne ukazuje, spominja pa bolgarskega vladarja na vzgled krščanskih kraljev, na kralja vseh kraljev, ki ni jedel le s prijatelji in učenci, ampak celó s cestninarji in grešniki. — Pisanje sklepa z opominom, naj se trdno držé vere

*) Najdejo se tudi v „Ausland“ 1867. s 970.

Odkod nam pomoč?

Pojó, pojó zvonovi . . .!

Bil je krasen popoludan minulega petka. Gorko pomladnje solnce je prebilo ledeno skorjo; solzil se je sicer ledeni mraz pred solnca vročo jezo; a njegove solze ne omečijo solnca: smrt mu je pisana, grob je zanj že izkopan — izkopala ga mu je bližajoča se pomlad! Pomlad! oj sladka beseda! Pomlad — oživljenje! Ščinkovci se oglašajo glasneje poleg pota in trobentice klijejo na dan izpod ledene odeje; povsod okrog mene krasna, oživljena vesela narava in tam v daljavi snežniki, ti čarobni snežniki! — Kdo bi z natoro spomladi ne oživel, kdo se ž njo ne veselil? —

In vendar! — Jaz nisem bil vesel! Okrog mene se je vse radovalo v naravi in oživljalo — a v meni pa je srce žalovalo in mrlo. Kako tudi ne? Kakor môra težila mi je srce nemila disharmonija: Na tako vesel dan jaz otožen spremljam mrliča na pokopališče; povsod okrog mene življenje, a pred menoj nosi nosilec britko „smrt“ in za menoj nosijo mladeniči, polni življenja, „rudeči kakor kri“, mrliča — dvajsetletnega svojega tovariša! Oj, oživela je pomlad, ti pa si umrl v svoji pomladi; in kaj ti je ostrupilo cvet življenja? — Težko povem, a resnica mora na dan! Žganje se mu je vnelo in — umrl je! A kar me še bolj peče: mladeneč ni bil pijanec; zapeljali so ga pustni norci in slušal jih je in postal je žrtva žganjepitja na pepelnično sredo večer! — Pojó, pojó zvonovi! — In jaz naj bi se veselil?

Vsaj so tudi meni dobra mati dali v spomin dve svetinji na pot v življenje. Na eni se svetijo besede: Sin moj, kristijan si — ne pozabi Boga! Drugo zaljša napis: Slovenec si! In v vencu okrog teh dveh besedí se lesketajo sledeče: Ljubezen za dom neizmerno — za dom in nesrečni svoj rod! . . . In jaz naj bi bil vesel, stoječ ob zevajočem grobu mladeniča, ki mi je bil brat po veri in po krvi? Vesel naj bi bil, ko se spomnim, da je ta le eden izmed toliko drugih ponesrečenih po žganji; ko se zmislim, kako srečen bi bil lahko moj narod, pa si sam koplje nesrečo; vesel naj bi bil, ko primerjam svojo „ljubezen za dom neizmerno“ in pa svoje slabe moči, narodu pomagati? . . . Pojó, pojó zvonovi . . .! in grob se odpira in vanj pokladajo, narod, tvoje otroke, ki ti jih morí nesrečonosno žganje; ozrí se v grob in poglej, koliko jih je že žganje pokopalo! . . . Jaz nisem bil vesel: prevelika disharmonija mi je težila srce! . . . Pojó, pojó zvonovi . . .!

Vprašam se, ko se zdramim: Odkod nam pomoč proti tej kugi? in spomnim se na letošnji postni list Ljubljanskega mil. kneza in škofa, in ga zopet berem in v njem najdem odgovor svojemu vprašanju: Iz družb treznosti; od tam pride narodu pomoč, ali vsaj pripomoček, ki naj po moči zabranjuje žganjepitje; ker naš Prevzvišeni dobro vé, da proti tako vkoreninjeni razvadi sama cerkev mnogo ne opravi, da je treba tudi državne pomoči; a ker se država ne gane, naj vsaj cerkev storí, kolikor ji je storiti mogoče z duhovnimi sredstvi; naj se loti dela pogumno, ker je vsemogočni Bog njen pomočnik.

Vreden je naš postni list, da prodrè ozko cerkveno zidovje, kjer so ga poslušali kristijani; da odmeva tudi po slovenskem časopisji, da se razlega in razlaga po vsi slovenski domovini, da vnema in spodbuja vse rodoljube naše na delo; na delo, s kterim si sicer ne bodo pridobili zlatá in zaslužnih križcev, pa bodo pokazali, da njih rodoljubje niso le prazne besede, pokazali bodo, da vedó: da narod nima samo volne, ktero oddaja, ampak tudi usta, za ktere veliko potrebuje. Ne, čast in imetje se nam pri tem delu ne bo množilo, pač pa žrtve in trud; zato pri tem poslu ne bo prostora sebičnim, vnemarnim talmi-rodoljubom, tù bo zbran le naroda cvet.

Zato, rodoljubi slovenski, ki res ljubite svoj narod, na noge; vsaj „Bog nam ni dal duha strahu, ampak močí, ljubezni in treznosti!“ (Tim. II. 1., 7.) Naš vrhovni pastir je govoril in prepričani smo, da bo tudi storil vse, kar bo njemu mogoče; vsaj se vidi gorki pisavi v listu, da so besede privrele iz ljubečega srca; tako perečo rano razkriva naš vladika svojim vernim in vendar priča vsaka beseda, da razkriva rano nerad in le zato, ker narod ljubi, ker želí, da jo tudi narod spozná in si poišče zoper njo pripravnega zdravnika. V svoji očetovski skrbi podaja nam navod, kako prijeti za delo, kako pri delu vstrajati: družbe treznosti nam priporoča in nam zanje obeta duhovnih milosti; v svoji modrosti ne daje strogih pravil, kako naj rodoljubi to vravnavajo, ker vé, da ima vsak kraj svoje posebne razmere in potrebe, ktere rodoljubi v tistem kraji najbolje poznajo; le nekako splošno vodilo nam podá, da toliko sigurneje dospemo do namena.

Zares vreden je letošnji postni list za Ljubljansko škofijo, da ga prebirajo vsi: nesrečni pijanci, pa tudi tisti, kterim velevati krščanska in rodoljubna dolžnost: pomagati palemu bratu, da zopet vstane!

Duhovnikom Prevzvišeni priporočajo, da naj poleg težavnih drugih dolžnosti še to prevzamejo na svoje rame in preteklost slovenske duhovščine nam je porok, da bodo slovenski duhovniki odgovarjali svojemu škofu z deli: z ustanovljanjem družb treznosti. Vem, mili mi bratje, in poznam težo Vaših dolžnosti, saj tudi z Vami prenašam težo dneva; znano mi je, da nam svet plačuje z nehvaležnostjo in sramotenjem, a prepričan sem tudi, da nas teža ne bo strašila, da na hvaležnost ne bomo čakali, ker ne delamo za bogastvo in čast, ker je, in bodi naše delovanje idejalno, posvečeno dušni in telesni sreči slovenskega naroda, ki nam je dal prostor za zibelko, ki nam daje potrebni živež in obleko, in ki nam bo dal tudi prostorček, kjer bomo počivali mirni med svojimi! . . . O duhovski stan, kako si vzvišen in lep! Ko bi se stokrat rodil, stokrat bi hotel biti duhovnik!

Prepričan sem pa tudi, da bodo duhovnike pri tem plemenitem delovanji podpirali vsi rodoljubi, ki so dobre volje — in skupnemu delovanju je vspeh zagotovljen. In če tudi sami brez pomoči tistih, ki so tudi dolžni pomagati, ne rešimo naroda, vendar vsaj lahko rečemo: Mi smo storili svojo dolžnost! In dolžnost svojo izpolniti: to nam bodi najlepše plačilo!

Toda čas beži in zahteva vsak dan svoje žrtve; kdor hitro pomore, veliko pomore, torej pogumno, urno in previdno na delo! Bog je z nami! . . . .

Pojó, pojó zvonovi . . . . zopet bodo peli, a peli bodo veseli, ker pri grobu bomo stali, a grob bo zasut in gledali bomo narod, ki je vstal iz groba — prerojen, prenovljen!

Na delo toraj vsi rodoljubi slovenski! „Ker zima je že minula, dež je jenjal in prešel; cvetice so se pokazale . . . . čas obrezovanja je prišel, grlični glas se je zaslišal v naši deželi“ (Vis. pes.. 2, 11, 12). Pojó, pojó zvonovi . . . . .

—n.

Politični pregled.

V Ljubljani, 1. marca..

Notranje dežele.

„Politike“ večerna priloga z dné 27. februvarija t. l. peča se v dopisu z bivšim deželnim *glediščem* v Ljubljani in vgiba, kdo in kedaj ga bo zopet postavil. Dopisnik pravi: „Nikakor nečem deželnemu zboru predčasno v besedo segati, toda jako dvomim, da bi le-ta dovolil novo gledišče zopet na deželne stroške zidati. Deželni zaklad je preslab, deželne doklade vže sedaj prevelike in priklade na užitnino se že sedaj za leta in leta ne bodo dale prav nič več zvišati. Oziraje se na vse to, moram reči, da bo deželni zbor na predloženo mu vprašanje: ali naj se novo gledišče na deželne stroške zida, odločno odgovoril: „Ne!“ Novo gledišče bi moralo stati na drugem prostoru, ker ga na sedanjem postava nič več ne dovoljuje, ter bi po današnjih zahtevah, ki jih stavi stavbarska tehnika na moderna gledališča, po malem veljal svojih 250.000 ali tudi 300.000 gld. Kdo bo glasoval za tako zgradbo na deželne stroške, morda 16 zastopnikov kmečkih občin? Izvestno ne, ker nimajo prav nobenega povoda in bi tega koraka nikakor ne mogli svojim volilcem nasproti opravičiti. Morda 6 zastopnikov mest in trgov? Tudi ne. Jih prav toliko zanima, ali stoji v Ljubljani gledišče ali ne, kakor njihove tovariše, zastopnike kmetskih občin, posebno, če bi bilo gledališče zopet nemško. Ostalo bi toraj le še 10 zastopnikov velikega posestva, ona dva ljubljanskega mesta in zastopniki trgovinske zbornice, iz med teh bi morda nekteri iz lokalnega interesa za zidanje gledišča glasovali. Pa tudi če bi vsi ti glasovali zanj, bi vendar ne imeli večine. Od kod pa denar? Deželni zaklad ima sicer še za kakih 700.000 gold. obligacij, ki jih je ob času Francozov na Kranjskem za inkamerirano deželno premoženje prejel. Toda zopet ga ni v deželnem zboru ne Slovenca in ne Nemca, ki bi za to glasoval, da se za zidanje novega gledišča tega denarja dotaknemo. Še nekdo je tu, ki ima groš. Ljubljansko mesto ima namreč posojilo. Toda tisto se sme porabiti le za plodonosna dela, kakor je zidanje vojašnic, zgradba vodovoda, kanalizacija itd. Za gledišče ta denar ne bo. Posebno pa že za nemško gledišče ne. Še ena zvezda se blišči, če tudi od daleč in ta bi bila kranjska hranilnica, ki bi morda s kakimi 50.000 goldinarjev na pomoč prišla, če bi vlada dovolila. Če bi se pa to zgodilo, je pa zopet cela vrsta vprašajev. Nemcem bi toraj druzega ne ostajalo, kakor da sami sežejo v žep in si pozidajo gledališče, toda tudi iz tega ne bo nič, če ga jim ne pozida hranilnica — pod roko, kajti tudi pri nemškem bogastvu je več krika, kakor pa požrtovalnosti. Slovenci si sami tudi še ne morejo postaviti gledišča, kakoršnega bi radi, toda če bi se skupno pričelo zopet vstrajno nabiranje za zgradbo „Narodnega doma“, bi se s pomočjo naših

---

rimske cerkve, zakaj njena vera je bila vselej brez madeža in marog.

Tak opomin je bil le prepotreben. V Carigradu so bili silno razdraženi, da se Bolgarska druži z Rimom, posebno še, ker so si močno prizadevali, da bi deželo potegnili v nakanjeni razkol Focijev. V podvojeni gorečnosti so delali zdaj s spletkami in zvijačami; s kovarstvom so žalili in uničevali začetek katoliške cerkve na Bolgarskem.

Že v letu 870 so v cerkvenem zboru Carigrajskem izrekli priklop Bolgarske na Carigrajski patrijarhat. Patrijarh Ignacij, ki je vedé priznaval prvenstvo rimskim papežem, je vendar poslal Bolgarom grškega škofa in grških duhovnikov, sejočih razkolsko seme po Bolgarski. Zadnje svarilo papeževo Ignacija ni našlo živega, in tako so ostali grški duhovniki. Glavni nagib, da so Bolgari odpadali, je bil strah pred Nemci, ki so prav takrat Moravsko oropali politične samostojnosti. Oklenili so se Bizantincev, upajoči, da na njih bodo našli trdno uporišče proti nemški premoči.

Videti je bilo, da je Bolgarska zgubljena za pravo cerkev, a previdnost božja je bdela nad deželo. Prijateljstvo z Grki ni dolgo trajalo; nove vojske z njimi so se vnele, ki so se vlekle skozi vse deseto stoletje, in moč okoličnosti je narod silila, da išče rešitve v Rimu. Okoli leta 915 je prišel Simeon, sin Borisov, Bizantince večkrat premagavši, obravnave pri rimskem stolu, ter se je podvrgel pravi glavi cerkve. Ustanovljenje patrijarhata v Preslavu, kraljevi stolnici, škofij v Ohridi in Belemgradu, je imelo dovrševati cerkveni red v zemlji. Simeon sam je prejel iz rok papeža Inocencija I. kraljevsko krono ter si nato pridejal naslov: „Car Bolgarske in samovladar Grkov.“

Zdaj se pričenja najslavniša dôba v zgodovini kraljevine bolgarske. Zmagoviti boji so širili meje države na vse strani. Valaški, Sedmograjski, Banatu je bil Simeon vladar, vrhu tega je priklenil k državi del Srbske do Drine, Epir, Macedonijo, Tracijo, Tesalijo. Tri morja so oplavljala bolgarsko državo; Dunav, nekdaj mejna reka, je postal notranji, tekoč po sredi zemlje.

Zlasti je zacvetel Preslav, stolnica države, ktere sijaj in kras divno opisuje eksarh Jovan v predgovoru k svojemu delu „Šestodnev“. Ne more preslaviti veličastnih zidavin iz marmorja in stavb iz rezanega kamena, okrašenih soban, slik, rezbin, srebra, zlata, bogatih in z biseri prevdelanih oprav cesarjevih in boljarjev, bakrenih opasov, zlatih verink, mečev . . . ter končuje z besedami: Kdor pride od daleč, pa vidi vso to veličanstvenost, njega objame strmenje, in ne more najti, kar bi se dalo primerjati toliki krasovitosti, in koder se vrača domov, pa ga vprašajo, kaj je videl v Preslavu, pravi: „Ne morem dopovedati; da veste, kolika je sijajnost, jo morate videti sami.“ Danes staremu veličanstvu ni sledú; na mestu stare prestolnice stojí zdaj borno mestece Eski-Stambul [1]), nekaj milj južno od Šumna[2]).

Žal, zveza z Rimom tudi takrat ni bila dolga. Po carja Simeona smrti se je njegovemu sinu Petru zopet primerno zdelo, da se nasloni na Bizantce. Grški cesar Roman Lezaken se je potrudil za njegovo prijateljstvo, ter mu v zakon dal svojo vnukinjo Ireno; tako je bil bolgarski vladar zopet pridobljen za bizantsko politiko. Mesto da bi bil nastopil slavno ostalino po svojem očetu, se je car Peter obrnil od Rima, in po besedah zgodovinarja ni bil več premagovalec cesarja Carigrajskega, ampak njegov vazal.

(Dalje prih.)

[1]) Stari Carigrad. — [2]) Tako pišejo Bolgari, ne Šumla.

bratov Čehov, dala stvar v nekterih letih izpeljati. Bogatašev, ki na tisoče premorejo sicer res nimamo na ostajanje, ali toliko jih je pa že, da bi nekaj delnic po 1000 gold. lahko pokupili, ktere naj bi se za zgradbo „Narodnega doma“ izdajati pričele“.

Vnanje države.

Pisateljstvo je prišlo dandanes do velike slave, kajti celó vladarji pečajo se z njim. O črnogorskem knezu je znano, da je na dobrem glasu kot pisatelj gledaliških iger, rumunska kraljica Elizabeta je po celem velikem svetu znana kot izvrstna pesnica „Silva Carmen“, našemu cesarjeviču Rudolfu peró gladko teče, kakor bi svoj živ dan ne imel druzega opraviti, kakor s pisateljstvom pečati se. Ali je potem čuda, če je tudi ***srbski kralj Milan*** na tem polji svojo srečo poskusil. Lansko leto razpisalo je ravnateljstvo srbskega narodnega gledališča v Belemgradu darilo 100 cekinov za najboljšo srbsko dramo. Med drugimi je vložil tudi nekdo dramo „Nemanjić“, o kteri je po oceni vsih vloženih del takoj počil glas, da je izmed vsih najboljša in da se dá z najboljšimi Shakespearjevimi deli primerjati. Tej drami se je priznala prva cena 100 cekinov. Takoj so pričeli odpečatovati dramam pridejane imena, da bi zvedeli, kdo je nova zvezda, ki se je na srbskem literarnem polji kar h krati s takim sijajem posvetila. Toda tudi v kovertu niso našli druzega, kakor, da naj le še nekoliko časa potrpé za ime, da se bo videlo, kaj bodo ljudje rekli, kako bodo dramo v gledališči obsodili. Potem še le se bo morda pisatelj oglasil. Vsebina drame obrnjena je proti sedanji srbski opoziciji, kteri njeno slepoto dokazuje, kar pa opozicijo strašno jezí. Govorí se, da je kralj Milan spisal tvarino in dejanja osnoval, dr. Vladan Gjeorgjević je pa na to dramo po književnih pravilih dovršil in opilil. Da bi opoziciji dokazal, kako neumestno je njeno spodkopavanje kraljeve veljave, kaže ji Nemanjiča, ustanovitelja prve srbske kraljeve dinastije Nemanjičev, ki se je imel prav veliko boriti z ljudsko slepoto in trmoglavostjo. Ker se ji pa le ni hotel vdati, in je znal narod strogo brzdati s svojo pametno vlado, se mu je posrečilo, vpogniti si sčasoma vse veljake po deželi, ki so počasi drug za drugim sprevideli, da ima kralj prav, in da so sami po napačnih potih hodili. Drama „Nemanjič“ je namenjena za 6. marca, da jo bodo s posebnim sijajem v spomin ustanovitve sedanje kraljevine, ki se je leta 1882 tega dné oklicala, na oder spravili. Opozicija se pa silno jezí, ker misli, da je drama proti njej naperjena in pravi, da bo napravila grozne demonstracije, kakor jih je l. 1882 ob predstavi „Rabagasa“, ko je celó kri tekla po ulicah. Redarstvo in vlada že sedaj delata priprave, da se bo vsaka demonstracija že v kali zatrla. Predstave se bo vdeležil kralj in ves njegov dvor.

Izid nemških volitev na podlagi uradne objave je sledeči: Centrum ima 92 udov, narodnoliberalci 88, nemško-konservativcev je 72, prostokonservativcev 33, protestnikov 15, nemško-freisinnige 14, Poljaki 13, socijaldemokratje 6, Welfi 2, Danci 1. Vladi prijaznih poslancev je 193. Da bodo imeli pri polni hiši absolutno večino, si morajo še 6 mandatov pridobiti. Nasproti pa tudi centrum vtegne še kaj pridobiti pri ožjih volitvah. 8 glasov, pravijo, da lahko še dobi, da bo imel potem ravno 100 mož. Po sedanjem izidu volitev soditi, imata izmed vseh liberalnih in anti-liberalnih strank na Nemškem le dve bodočnost in to centrum in pa — socijalisti, ki so si pri poslednjih volitvah Berolin priborili. Centrum in socijalisti so si pa že tako navskriž. S kom se bo Bismark sprijaznil? Kakor hitro seže enemu v roke, ima druzega proti sebi. Tako bo najbrž pri drugih vprašanjih, a septenat mu je gotov.

Poraz nemške vlade v ***Alzaciji-Loreni*** o poslednjih volitvah jih je v Berolinu silno spekel. Z Bismarkom v ožji dotiki stoječi listi pišejo: „Volitve v Alzaciji-Loreni vzbudile so v Berolinu veliko nevoljo, ki je tem večja, ker se je vlada nadjala s pravičnim in rahlim postopanjem pridobiti si zaupanje prebivalstva, če že ne tudi njegove ljubezni. Vlada se je sedaj pač lahko prepričala, da je ves njen dosedanji napor zastonj, da bi si na ta način pridobila srca prebivalcev. Odvaditi se nam bo treba takim prebivalcem dovoljevati preveliko prostost in dobrote, kakoršnih ne znajo ceniti. Ljudje, ki so bili vajeni strogega francoskega gospodarstva, pač ne razumijo nemškega rahločutnega vladanja. Šestnajst dolgih let prizadevala se je vlada zastonj, da bi prepričala prebivalce, kako da jim je naklonjena, toda brez vspeha. Morda bo druzih šestnajst let strogega gospodarstva ljudem oči odprlo, da so nemški in ne francoski podaniki, morda bo druzih šestnajst let strogega gospodarstva zatrlo duha upornosti, ki se gojí po društvih nam sovražnih. S starimi prebivalci ne opravimo nič, to se je že pokazalo. Treba bo toraj pozornost obrniti na mladino, ktera se nam v rezervi še dosti povoljno obnaša. Res se je je kakih 20% vojaški dolžnosti v rezervi umaknilo odpotovavši čez mejo na Luksemburško in v Švico. Toda to ni nič pomenljivega, kajti toliko jih izostane navadno povsod, kedar in kjer smo rezerviste sklicavali. Tega se nam toraj ni bati.“ Gotovo je, da si Nemci tako dolgo ne bodo pridobili sočutja med Alzačani, dokler ne bo izmrl ta rod, ki je sedaj star od šestnajst let dalje do najvišje starosti gori. Med tem znajo pa Nemci omenjeni pokrajini že zopet zgubiti.

Izvirni dopisi.

Iz Zatičine, 28. februvarija. Naj pové „Slovenec“ svojim bralcem tudi iz Zatičine kako malenkost. Zato prosim, gospod vrednik! da mi odprete predalček med dopisi zdaj ter se Vam priporočim tudi za prihodnje čase. Ne bojte se, da bi Vas nadlegoval z domačimi prepiri, privijal napete strune med Šentvidci in Zatičani gledé občinskih volitev, ali sploh sejal neslogo. Tudi drugače hočem se ogibati osebnih zadev in naznanjati le dostojne, po moči koristne rečí. Zarad tega prosim, da mi ne podtika nihče slabih namenov, če bi se komu primerilo, da bi ga „Slovenec“ krcnil, ker njegovemu geslu: za vero, dom, cesarja — se ne smé krivica goditi tudi v Zatičini ne, hočem reči: Vaš dopisnik ne smé v to privoliti in mirno gledati, da bi se delala krivica temu čvrstemu geslu. Toliko bodi rečeno v uvodu, da me vsaj nekoliko spoznate v mišljenji. Zdaj pa ad rem!

Zdravilo za oči. Prileten mož povedal mi je nekaj, kar bo veliko vredno, ako se še kje skaže kot zdravilo za oči. Rekel je mož, da ga je silno po glavi trgalo. Eno okó je okrvavelo in solze so neprenehoma tekle iz njega. Obeže si okó z ruto. Ko čez nekaj dni pogleda, bila je na očesu mrena in mož ni videl vsled tega. Gré k zdravniku, pa to zdravilo ne pomaga. V tem se spomni, da so njegovo mater tudi oči bolele, pa da so v Krko hodili po neke polžke, so jih stolkli, v cunji otisnili in s to vodo oči spérali. To poskusi tudi on. Gré po polžke v potok pod Višnjo goro, ker tudi tù živí ona živalica, ter si naredí tak „pelinovec“, s kterim spéra okó — in v kratkem času zgine mrena in rudečica z očesa in zdaj mož zopet vidi. — Kako se pravi polžku, ne vém, ker ga nisem videl. Ako ga dobim, bom skrbel, da se zvé imé, da tudi drugi lahko poskusijo. Velik je baje tako, kakor grah, druzega pa ne vém.

Želodec prodal. Zdaj pa še eno tistim v spodbudo, ki skušajo zatreti žganjarstvo. Hudo mora biti človeku, ki si s to pijačo ožge želodec, sicer bi si ne prizadel toliko, da bi dobil zopet kozarček šnopsa. Nekteri si ga sprosi, drugi ga vzame na upanje, kaj tacege pa, kar se je nekje zgodilo, ne slišiš povsod. Žganjarja je žejalo, denarja ni imel, zastonj mu niso hotli ničesar dati in na upanje tudi ne. Kaj storí junak? — Svoj želodec prodá zdravniku za — 20 kr, naj ga po njegovi smrti dene v špirit, ker to bo lep „eksemplar“. Revež je že umrl, zdravnik pa še živí, zato ne imenujem ne kraja, ne imena.

Ženitnina pri šnopsu. Reven par prejel je zakrament sv. zakona. Ker je navada, da ob takem slučaji napravijo novoporočenci veselico, ženitovanje, ta dva pa sta bila revna, — kaj storita? Ali gresta v gostilno? Ne, ampak v prodajalnico, kjer spijeta s pričami vred za 1 gld. žganja in — ženitovanje je končano. To kaže zadosti jasno glavni vzrok žganjepitju, ki ne bo poprej nehalo, da se zatrè ta vzrok z vpeljavo cenejše pijačo.

Pohajkovalec.

Domače novice.

(**Burjava v „Slov. Narodu“ št. 46**) je bila pa že malo čez mero prevelika! Kaj pa je bilo? Kaj pa je bilo vzrok temu? „Slovenec“ je v svoji 45. številki omenil, da je **neka** tiskarna v Ljubljani napravila „parte“ z zgol paganskimi znamenji na vogalih; tamkaj pa, kjer celó nekatoliki postavljajo križ, je tista neka (imenovali nismo nobene) postavila paganskospako, golo in tako obrnjeno, da se mora ob njenem pogledu sramožljivo oko takoj proč obrniti“. Toraj paganstvo in nesramnost skupaj! Dostavljeno je bilo še: „Videli smo že mnogo po svetu, a kaj takega ne“ in pa: „Naj bi bil umrl kak brezverec ali frajmavrer, bi bil tak „parte“ umljiv“. — To je bilo vse, kar je „Slovenec“ prinesel; toraj graja napake, a sicer — še nikdo tudi imenovan ni bil.

In kako odgovarja „Slov. Narod“ na to? „Čujte: Včerajšnji „Slovenec“ kliče ognja in žvepla iz nebes na našo tiskarno zarad pogrebnega lista. — Hm, hm; kje neki je to v „Slovencu“? Za veči, vsaj gotov učinek pristavlja: „Z očmi proti nebu zasukanimi kriči: Olepšava, olepšava.“ Dragi „Narod“, kakor vse kaže, imaš jako slabe čutnice. Ne mara, da vpliva na-te še zmirom sosedni gledališčni požar, sicer ne vemo, kako da bi Ti še vedno „žveplo in ogenj“ po glavi rojilo. Dalje, ljubi „Narod“, Ti si naš nasprotnik, tega saj ne boš tajil. Odgovori: Smo Ti le kedaj očitali, n. pr: Z v tla obrnjenimi očmi. Veš, da nikoli, in ko bi bil Ti le nekaj strani „Olikanega Slovenca“ čital, gotovo bi nam ne očital: „Z očmi proti nebu zasukanimi“. Glej, to so osebne reči in olikani človek jih drug drugemu nikdar ne očita, in kdor to stori, je surov človek brez omike.

Surovost svojo še v tem dokazuješ, da sotrudnikom „Slovenčevim“ nevednost očitaš, kakor ne bi bili nič videli, nič skusili po svetu. Dragi, na to Ti ne odgovarjamo druzega, kakor „Si tacuisses“ . . . Brez oholosti in pretirave smemo reči: Če si bil Ti v Trstu, na Dunaji, v Pragi, v Rimu — celó v sv. Petra cerkvi in Vatikanu, Ti na tihem in v prijaznosti povemo, da bili smo povsod v navedenih mestih, pa še mnogo in mnogo dalje; naš sotrudnik pa, ki je ravno te nedolžne opazke zapisal, še veliko veliko dalje, le na voglih Evrope so ostali še kraji, kterih ni videl. Čemu toraj ohola baharija ali pa očitanje?

Dalje praviš podučevaje: Golota še ni toliki greh; Ti moramo povedati, da golota sama na sebi ni kar noben greh; a kje se razkazuje, to je drugo vprašanje. Glej, marsikaj samo na sebi ni greh, znabiti celó potrebno, a kteri človek — da ne rečemo, olikan ali pobožen, ampak človek na najnižji stopnji nravnega čutila bo to javno na ulici opravljal? Nikdo, nikdo! Zarad tega je Tvoja prilika o „Adamu in Evi v kožuhu“ jako bedasta. Ali si že tako do čistega krščanski nauk in zgodovino pozabil, da ne veš, da takrat sta bila Adam in Eva še v stanu nedolžnosti, kot dva angelja božja. Ali si pa po grehu mar nista takoj predpasnike iz figovega perja krpala, ker druzega ni bilo pri rokah! Taki, kakor je Tvoja spaka na mestu odrešilnega križa Kristusovega, taki niti zamurci v Afriki ne hodijo, nekakošne pasove ali predpasnike že imajo.

A zakaj ni „Slovenec“, varuh sramožljivosti, svojega glasú povzdignil v kričečih prilikah, n. pr. o dogodku na Kopanji? Zakaj ne? I, zato ne, ko celó Ti nisi o tem nič govoril, dasiravno sebe ne prištevaš med varuhe sramožljivosti, kar tudi ne smeš, sicer bi tudi Tvoji podlistki preglasno protestirali. In — cui bono — bili bi mi o tem govorili? Tudi mi rečemo: Sapienti sat; le to še dostavljamo, da nikdo drugi, kakor le popolni sovražnik duhovščine in krščanstva ne bo osebnih grehov in slabosti pripisoval celemu stanu. Po Tvojem načelu je bilo toraj zarad enega Iškarijota vseh 11 aposteljnov s ap. Pavlom in Barnabom vred nič vrednih. Znabiti bili so tudi vsi izdajalci? Naj bi mi začeli vaše zakone preiskovati — oj, oj, kaka gnjiloba! Še Tebi, nesramožljivi „Narod“, bi znabiti lasje ježili se, če tudi imaš jako zeló pooljene; ali mar je tega zakon kriv?

„Vse to diši po umazani konkurenci. Žal, da je že to skoro versko načelo gl. N.“ No, tú moramo pripoznati, da je nekoliko resnice; a ne na naši, ampak kolikor je taiste, je na „Narodovi“ strani. Da, odkar časa obstoji „Slovenec“, še zlasti „Katoliška Tiskarna“, čujemo to očitanje vselej, naj bode še tako za lase pritirano. Rečemo samo to: Vsaki meri hlače po sebi in tudi „Narod“ jih po sebi meri. Vendar o „Narodu“ molčimo, če je le mogoče — znabiti bi večkrat še ne smeli ne — pa smo zarad — mirú. Se vé, da pri takem sosedu mirú ohraniti, ni mogoče, a krivda — z dobro vestjo in javno smemo izreči — nas ne zadeva.

Pa kaj se bomo temu čudili, saj „Narod“ ne neha, učenega, povsod le dobro hotečega, najvišjega našega pastirja, mil. knezo-škofa krivice dolžiti. Zarad prepovedi nekterih liberalnih časnikov v seminišči sedaj vsaj že tretji — ali četrtikrat svoj nepoklicani jezik brusi. Zakaj je „Narod“ i. dr. prepovedan, ni treba nikogar sumničiti. „Narod“ naj le pregleda svojo politiko in nravstveno mišljenje, svojo strast, slovensko duhovščino z blatom ometavati in svoje nenravne podlistke, takoj mu bode jasno, zakaj je

„Slov. Narod“ & compagni v semenišči prepovedan. „Nar.“ piše: „Zato so bili prepovedani, da se „Slovencu“ malo na noge pomaga sicer pogine“, bil je odgovor odličnega duhovnika na prašanje narodnjaka (ali Narodovca?) odgovarjamo 1. je to res krivično sumničenje mil. knezoškofa, saj še več: Podtikanje krivice: 2. grdo sumničenje duhovščine. Kdo je tisti odlični duhovnik? Na dan z njim; potem bomo z njim in z „Narodovci“ govorili. Ne vemo sicer gotovo, a nam se hoče dozdevati, da ta „odlični duhovnik“ je le iznajdba „Narodova“. Koliko se je pa „Slovencu“ s tem pomagalo, česar pa tudi nikdo iskal ni, naj pričajo naši novi naročniki od tistega časa — vsem damo pooblastilo v to. In recimo, da bil bi „Slovenec“ že res tako blizo pogina, bi mu tudi ne bilo pomagati na noge, naj bi se bilo takoj drugi dan pol semenišča na „Slovenca“ naročilo. Kaj pak, da so „Narodove“ prve in zadnje, male in velike želje, da bi „Slovenec“ skoraj poginil, a te ljubavi „Narodu“ ne mislimo tako hitro storiti. No, pojasnili menda smo stanje vsem — lahko noč!

(**Po vodstvu družbe sv. Cirila in Metoda**) razposlali so se pobotnični obrazci onim podružnicam, ki so se zanje oglasile. Ako jih še ktere želé, naj to blagovoljno prijavijo vodstvu.

(**Družba živega rožnega venca.**) Nove, lične podobice za družbo „živega Rožnega venca“ so izšle z dovoljenjem v. č. knezoškofijstva Ljubljanskega. Dobivajo se: ena roža = 15 listkov po 50 kr. (in poštnino) pri vodstvu bratovščine pri sv. Jakopu v Ljubljani, pa tudi potom vseh knjigotržnic.

(**Za dom rokodelskih pomočnikov,**) ki bo letos dodelan in blagoslovljen, podarila sta: mil. prošt g. dr. Jarc 25 goldinarjev, g. Oroslav Dolenec, hišni posestnik tukaj pa 100 goldinarjev.

(**Redka pravda**) bila je v soboto v Vipavi. Dva Ljubljančana gg. Ivan Železnikar, vrednik „Slov. Naroda“, in Anton Zagorjan, notarski koncipijent, ter dr. Kenda iz Vipave, tožili so g. viteza Schwarza, c. kr. okrajnega glavarja v Postojni, zarad razžaljenja časti. C. kr. okrajna sodnija v Vipavi, ki je bila za to pravdo pooblaščena, obsodila je g. okrajnega glavarja na 20 gold. globe.

(**Občnega zbora dramatičnega društva**) v nedeljo dopoludne se je sicer precej lepo število narodnih mož vdeležilo, vendar pa ne toliko, kolikor se jih je bilo nadjati. Iz tajnikovega sporočila (g. prof. Luka Pintar) posnamemo, da je društvo prav zdaten korak naprej storilo s tem, da je dalo gosp. Ignacija Borštnika na Dunaj v dramatično šolo, kjer se je izvrstno izučil, da sedaj vodi z vidnim vspehom tukajšno dramatično šolo. Če nam bo sreča mila, utegne se postaviti poleti arena, kjer se bodo dajale dramatične predstave. G. Murnik nasvetuje proračun za leto 1887 sedanjim razmeram primerno prenarediti; g. Ivan Hribar pa nasvetuje zahvalo deželnemu zboru kranjskemu in mestnemu magistratu Ljubljanskemu za naklonjeni podpori. Konečno nasvetuje še g. Drenik, da naj se društvenina pobira leto za letom, če se tudi ne izdá noben zvezek „Slov. Talije“. — V novi odbor so izvoljeni gg.: dr. Tavčar za predsednika, dr. Staré za blagajnika, vitez dr. Bleiweis, Drenik, Iv. Hribar, prof. Levec, Murnik, prof. Pintar, prof. Pleteršnik, Stegnar, Terstenjak in Valentinčič pa za odbornike. — Naj bi slovensko razumništvo prav obilo pristopalo k dramatičnemu društvu, ki ima jako pomenljivo nalogo pri nas. Letnina znaša 2 gld.

(**Gledališko pogorišče**) jeli so podirati. Delo se je izročilo tukajšnjim prisiljencem. Pri tej priliki padel je nekemu prisiljencu kos opeke na glavo in ga je močno pobil in je prisiljenec že umrl.

(**O podučevanji v nemščini**) po troje- in večrazrednih ljudskih šolah na Kranjskem izdal je tukajšnji c. kr. deželni šolski svet sledeč ukaz: „C. kr. deželni šolski svèt ukazuje na podlagi dotičnega sklepa v svoji seji, da se mora po vseh troje- in večrazrednih ljudskih šolah s slovenskim podučnim jezikom od leta 1887/88 začenši nemščina kot obligaten predmet podučevati od tretjega razreda naprej. Poduk se ima kolikor moč vršiti v nemščini to se vé da, kolikor to sposobnost in napredek učencev dopuščata.

(**Služba računskega oficijala**) pri računskem oddelku c. kr. tukajšnjega finančnega ravnateljstva, oziroma služba računskega asistenta je razpisana. Prošnje v 4 tednih predsedništvu c. kr. finančnega ravnateljstva.

(**Razpisana**) je služba c. k. okrajnega komisarja in oziroma služba vladnega koncipista pri c. k. vladi na Kranjskem. Prošnje do 15. marca.

(**Služba inženirskega adjunkta**) razpisana je pri deželnem stavbenem uradu na Kranjskem. Nese 1000 goldinarjev in pa 4 kvinkvenije po 100 gold. ter pokojnino. Prošnje do 31. marca deželnemu odboru.

(**Znamenja bližajoče se pomladi.**) Med tem, ko v Ljubljani in na Gorenjskem še huda zima vlada, cvetó marjetice in v nekterih krajih tudi trobentice in še druge cvetice na solnčnatih krajih Medvedjka pri Trebnjem. Videl sem tudi že lepo žoltega metulja veselo ferfolati na omenjenem kraju. Tudi med Mokronogom in Zborem pod Klevevžem, in sicer v okrajini Loknice sem nabiral cvetoče trobentice, teloh in zvončike, kajti, da-si tudi so razvaline starega Črateža (Reutenburg) z visokim snegom pokrite, sije v solnčno stran Loknic tako toplo solnce, da so že vsi vinogradi po večem prosti snega. Pod Šmarjeto, kjer sem zvončike nabiral, prileteli ste dve pastaričici k memo šumljajočemu potočku ter iskali žalostni svojega živeža, kakor bi hoteli reči: pač sve se prezgodaj vrnili v mrzlo Kranjsko. Proti Rudolfovemu in pri Kostanjevici je zopet več snega in tudi bolj mrzlo. V Rudolfovem je hotelo deževati, v Kostanjevici pa je danes dne 26. februvarija močno dež lil.

F. Š.

(**Iz okna skočil**) je v Trstu slikar Alessandrini te dni iz tretjega nadstropja. Padel je na neko žensko, ktero je le nekoliko na plečih poškodoval, sam se je pa tako pretresel, da je čez eno uro umrl. Neznosne denarne razmere so bile povod.

Telegrami.

Dunaj, 1. marca. Delegacijski predlog zahteva za $52\frac{1}{2}$ milijonov kredita. Porabil se bo tako-le: 16·2 milijonov goldinarjev za vojna dela previdnosti, ki so že dovršena; 8·3 milijonov za druge nujne priprave; ostalih 28 milijonov pa za potrebo. Vtemeljevanje povdarja, da te izredne naprave nimajo nikakega ofenzivnega (sovražnega) namena.

Budapešt, 28. febr. Cesar se je pripeljal danes zjutraj ob 6. uri 35 minut semkaj z osobnim vlakom avstro-ogerske državne železnice.

Rim, 28. febr. Danes opoludne umrl je po daljšem bolehanji papežev državni tajnik kardinal Ludvik Jakobini v 56 letu svoje dôbe. Pokopali ga bodo v sredo,

Gradec, 28. febr. Dividenda štajarske eskomptne banke znaša letos po 6 gld. 50 kr.

Bukarest, 1. marca. „Havas“ sporoča: Zasobni telegram iz Gjurgjeva dné 28. februvarija zvečer sporoča, da so se v Ruščuku vsi železnični vozovi pobrali za najhitreji prevoz vojakov v Silistrijo, kjer se je posadka vladarjem uprla. Posadki iz Varne in Šumle ste vže tudi na poti v Silistrijo.

Umrli so:

26. febr. Elizabeta Bregant, gostija, 85 let, sv. Petra cesta št. 47, ostarelost. — Anton Marinka, delavčev sin, 3 leta, Opekarska cesta št. 29, slabost.

Tujci.

27. februvarija.

Pri *Maliči:* D. Junk, mestni stavbar, z Dunaja. — Roth, Gelschol in Just, trgovci, z Dunaja. — O. Lauschner, potovalec, iz Brna. — J. Hammerer, potovalec, iz Trsta.

Pri *Slonu:* M. pl. Simelinger, zasebnik, z Dunaja. — Viljelm Brody, potovalec, z Dunaja. — Janez Glantschnigg-kupčevalec, iz Solnograda. — Anton Badt, tovarnar, iz Maribora. — Moric Kretschmar, tovarnar, iz Poličan. — Ernst Buzzi, ravnatelj, z družino, iz Fužin. — Janez Köhler, uradnik, iz Zagreba. — Ignacij Schwarz, potovalec, iz Ogerskega, — Marija Marassovich, zasebnica s sinom, iz Laškega. — A. Mahkosec, c. k. uradnik, s soprogo, iz Trsta. — M. James, zasebnik, iz Reke. — Maks in Andrej Lavrenčič, trgovca, iz Postojne. — Dolenc, posestnik, iz Razdrtega.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje zrakomera v mm	Stanje toplomera po Celzija	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
28.	7. u. zjut.	752·94	+ 1·4	sl. svzh.	oblačno	0·00
	2. u. pop.	751·80	+ 4·8	sl. svzh.	jasno	
	9. u. zveč.	752·06	— 0·6	sl. vzh.	„	

Zjutraj oblačno, okoli poludne se je zjasnilo. Srednja temperatura 1·9° C., za 0·5° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

1. marca.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	78 gl.	75	kr.
Srebrena „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	80 „	15	„
4% avstr. zlata renta, davka prosta	108 „	90	„
Papirna renta, davka prosta	96 „	85	„
Akcije avstr.-ogerske banke	851 „	—	„
Kreditne akcije	276 „	40	„
London	128 „	15	„
Srebro	— „	—	„
Francoski napoleond.	10 „	$13\frac{1}{2}$	„
Ces. cekini	6 „	02	„
Nemške marke	62 „	$72\frac{1}{2}$	„

III. Izkaz.

Za **Erjavčev spomenik in ustanovo** došli so goriškemu odboru še naslednji doneski:

Sila Matija, župnik v Repentabru	2 gl.	—	kr.
Sitar Franc, župnik na Bukovem	1 „	—	„
Filtrin Janez, vikar v Tribuši	1 „	—	„
„Brez odkod in kedo“	2 „	—	„
Fon Jakob, vikar v Stržiščih	1 „	50	„
Pahor Štefan, vikar v Pevmi	2 „	—	„
Golob Jožef, vikar v Podgori	2 „	—	„
Pencin Karol, duhovnik v Tolminu	1 „	—	„
„Slov. jez“ pri zabavnem večeru nabral	10 „	77	„
V Črničah pri veselem večeru nabral Kodrič	6 „	20	„
Anton mejni grof Obizzi, tretje odplačilo	2 „	—	„
njegova delnica se je odprodala za	10 „	45	„
Ljubljanski odbor poslal po Dragotinu Žagarju v „Slov. Narodu“ izkazanih	204 „	—	„
Vitez Jekše Andr., dekan v Kobaridu	3 „	—	„
Pipan Anton, kaplan v Kobaridu	1 „	—	„
Manzini Anton, vikar v Starem selu	1 „	—	„
Muravec Ivan, vikar v Logèh	2 „	—	„
Peternel Jurij, župnik v Breginji	1 „	—	„
Pavša Anton, duhoven	1 „	—	„
Marinič Franc, vikar na Livku	1 „	—	„
Kokelj Jurij, vikar na Trnovem	1 „	—	„
Kurinčič Ivan, vikar v Srpenici	5 „	—	„
Goljer Josip, vikar v Komnem	2 „	—	„
Jarec Ivan, vikar v Libuši	1 „	—	„
Hvalica Ant., vikar v Drežnici	2 „	—	„
Mahorčič Rajmund, dež. poslanec etc.	5 „	—	„
Dugulin Ivan, župnik v Ajdovščini	5 „	—	„
Lokar Ant., veleposestnik v Ajdovščini	5 „	—	„
Godina Danijel, župan v Ajdovščini	5 „	—	„
Vidmar Ant., trgovec v Ajdovščini	5 „	—	„
Casagrande A., trgovec, v Ajdovščini	5 „	—	„
Rutar S., adjunkt v Ajdovščini	2 „	—	„
Cibej Fr. v Ajdovščini	1 „	—	„
Juch Fr. v Ajdovščini	1 „	—	„
Jochmann W., posestnik v Ajdovščini	1 „	—	„
Bianchi A. v Ajdovščini	1 „	—	„
Höhn H. v Ajdovščini	1 „	—	„
Volkov J. v Ajdovščini	1 „	—	„
Ballogh K. v Ajdovščini	1 „	—	„
Lacovig Jan. v Ajdovščini	— „	50	„
Fegec Jan. v Ajdovščini	— „	50	„
Spazzapon A. v Ajdovščini	1 „	—	„
Lohajner A. v Ajdovščini	1 „	—	„
Ukmar Anton, vikar v Marijinem Celji	1 „	—	„
Sedej Franc, profesor bogoslovja	2 „	—	„
Nekateri udje „podpornega društva“	2 „	—	„
Znesek	313 gl.	92	kr.
Vsled I. in II. izkaza	660 „	36_5	„
Vkup	974 gl.	28_5	kr.

V Gorici, dné 26. febr. 1887.

Odbor.

Kmetovalec.

Gospodarski list s podobami.

Štev. IV. tega najboljšega, največjega in najcenejšega slovenskega gospodarskega lista prinaša sledečo vsebino:

Katere sorte grozdja naj bi se po Dolenjskem na ameriške trte cepile. — Kje zvemo za dobre jabolčne sorte? — Štajercem priporočene jabolčne sorte, ki pa tudi drugod ugajajo. — Dolenjsko sadjarstvo. — Vzorni načrt govejega hleva. — Gospodarske novice. — Vprašanja in odgovori. — Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe kranjske. — Tržna poročila. — Inserati.

„Kmetovalec“ izhaja dvakrat na mesec na celi poli, ter stane za celo leto 2 gold. Gg. učitelji in šolske knjižnice dobivajo list za polovico cene.

(2) **Inserati**

priobčeni v „Kmetovalcu“ imajo najboljši vspeh, kajti list je razširjen posebno po deželi, zlasti pa v premožnejših kmečnih krogih. Zelo priporočljiv je „Kmetovalec“ za objavljenja pri nakupu ali prodaji gospodarskih pridelkov, izdelkov ali potrebščin.

Po znižanej ceni.

Kmetom v pomoč.

Narodno-gospodarska razprava.

Spisal

(22) **IVAN BELEC,**

župnik.

Cena knjigi je znižana od 25 kr. na **20 kr.**, po pošti 5 kr. več; kdor jih vzame deset skupaj, dobi jednajsto brezplačno. — Knjiga obsega 9 pôl v osmerki.

„Katoliška tiskarna“

v Ljubljani

Valvazorjev trg štev. 5.

Izdajatel in odgovorni vrednik Josip Jerič.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.